

ним з найважливіших є баланс грошових доходів і витрат населення. Система показників цього балансу відображає формування грошових доходів населення у процесі розподілу й перерозподілу частини національного доходу, а також їх використання.

Рівень життя населення – одна з найбільш складних категорій соціальної теорії. Соціально-економічна ситуація в регіоні характеризується певним сполученням параметрів регіонального розвитку, що є специфічними для кожного регіону. Якщо ситуація в регіоні відповідає об'єктивним факторам, то такому регіону не потрібні ні які компенсаційні механізми. У протилежному випадку регіон погано адаптується до нових умов господарювання. При цьому слід зазначити, що така оцінка є чисто умовною, оскільки параметри регіонального розвитку досить різноманітні й важко зводяться в деякий інтегральний параметр, а факторам, як правило, можна дати тільки якісну оцінку [3]. За головний параметр регіонального розвитку слід прийняти рівень життя населення, тому що, саме підвищення (чи у перехідний період – підтримка) рівня життя населення є метою функціонування регіональної системи.

Використана література:

1. Громоздова Л.В. Экономическая реформа области: тенденции сегодняшнего дня // Экономика: проблемитеорії та практики. Зб. наук.пр. – Дніпропетровськ: ДНУ, 1999. – Вип. 7. – С. 12–15.
2. Громоздова Л.В. Антикризисное развитие Кировоградского региона на рубеже нового столетия // Экономика: проблемитеорії та практики Зб. наук. пр. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2000. – Вип. 45. – С. 64–67.
3. Громоздова Л.В. Элементы моделей экономического развития стран третьего мира в современной региональной экономике Украины // Экономика: проблемитеорії та практики Зб. наук. пр. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2001. – Вип. 71. – С. 18–22.

2.2. Управлінська система в структурі українського демократизму

О.Б. Гаєвська
gaevoxy@gmail.com

доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціології
факультету управління персоналом,
соціології та психології
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана» м. Київ, Україна

УПРАВЛІНСЬКА СИСТЕМА В СТРУКТУРІ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЗМУ

Системність в управлінні для України має певне навантаження, що пов'язано із становленням нової соціальної системи. В даному випадку це не просто системність як існування деякої форми організації, а цільовий напрямок розвитку об'єкта, який знаходиться в стані порушення балансу між елементами системи, зміни їх змісту в процесі переходу з одного стану в інший. В Україні цих змін зазнають всі елементи соціальної системи, що, зрештою, і є їхнім перетворенням в іншу системну якість. Іншими словами, елемент залишається, змінюючи свою сутність шляхом набуття нового змісту у зв'язку з наповненням його іншою організаційною, соціально-економічною та духовною енергією. В управлінських відносинах ці зміни повинні відтворюватися у відповідних рішеннях, що виключають саму можливість посягання не тільки на результат, але й на сам процес набуття елементами системи нового змісту, в якому стверджується нова соціальна система. Такі посягання на процес системоутворення в управлінських відносинах в Україні відбуваються постійно, оскільки їх викликає сам міжсистемний (і одночасно системний) стан цих відносин.

Це, передусім, сам процес переходу від радянського соціалістичного до незалежного ринкового стану. Його суперечності, зокрема політичні, породжують певні труднощі, багато в чому об'єктивного характеру, оскільки цей процес повинен володіти необхідним історичним часом. Соціальне нетерпіння тут грає роль не лише каталізатора руху, але й такою негативною енергією, яку необхідно долати багато в чому саме управлінськими засобами, хоча соціально-економічні та культурні засоби вважаються самими організаторами нової соціальної системи більш привабливими та надійними.

Другий фактор це відвертий опір певних політичних сил процесу переходу до нової соціальної системи, їхня не завуальована боротьба за реставрацію минулого, несамотійного стану України. Тому слід вважати наявність та участь в політичному житті країни партій з нехай найменшими напояками на повернення до такого минулого все ж таки фактором системного характеру.

Окремо треба відмітити територіальний, принаймні, управлінський сепаратизм, який негативно впливає на унітарність української державності, що іноді суттєво «виправдовується» конституційно закріпленим самоуправлінським статусом. Тут системність української соціальної організації відчуває особливо потужні удари з боку елементів системи, які не мають права (об'єктивно) на статус одиниць, що самоуправляються вже хоча б тому, що вони є елементами системи, яка може претендувати тільки на самоуправління за допомогою управління власними елементами, в якості яких виступають регіони. Суттєва помилка, припущена в демократичній Україні (і не тільки України, оскільки це нібито вимога демократичного устрою держави), полягає у тому, що управління регіонами визначається як самоуправління. Це принципово не відповідає основним постулатам науки управління, призводить до послаблення системної енергії української унітарної держави, причому не тільки як інституції, але і як форми самоорганізації українства. Закон зміни всієї системи в залежності від зміни одного з її елементів в такому організаційно-системному утворенні і призвів до наслідків, які ми сьогодні переживаємо і які важко зняти за допомогою суто управлінських засобів.

Звідси випливає, що така системна необхідність, як координація, субординація і функціональна структуризація елементів системи, має безпосередній стосунок до управління, зокрема, регіональними елементами. Це і є одним з головних показників унітарності української соціальної організації, основним елементом якої є держава як організаційно-правове втілення цієї унітарності.

Управлінські відносини та управлінська діяльність в Україні є не тільки звичайним організаційним елементом соціальної системи, а й основною енергією реформаційних процесів. Тому вони не тільки відображають певний рівень системності суспільства, його певну впорядкованість, але й створюють необхідні для України базові, організаційно-правові основи перехідного періоду, його проходження у визначеному історичному руслі. В результаті і управлінські відносини, і управлінська діяльність, більш суб'єктивовані за своєю сутністю, що перетворює їх на елемент системи, без якого неможлива, по суті, суб'єктивна організація в Україні нової соціальної системи. Тому українські управлінці не мають історичного права на політичну боротьбу між собою, оскільки йдеться не лише про нові інтереси частини суспільства, що виникли, і які не співпадають з інтересами іншої частини суспільства, а про перехід всього суспільства до принципово нової соціальної якості, яка зветься ринковою системою в її сучасному соціалізованому варіанті.

Українське суспільство, крім того, не зацікавлене в тому, щоб існуючий перехідний стан внаслідок загострення політичної боротьби призвів до вибухового стану ту систему, яка існує як перехідна. Хоча, треба відзначити, що логічніше було б назвати цей стан міжсистемним, міжцивілізаційним, що й визначає всі особливості суспільного життя в Україні.

На наш погляд, за допомогою нового професійного демократичного управління можна було б організувати нові відносини, не допускаючи трагічного розвитку подій. Весь процес становлення нової соціальної системи має протікати на основі врахування потенціалу самоорганізації, високий ступінь ефективності якого залежить передусім від управлінської зрілості, компетентності правлячих кіл суспільства.

Використана література:

1. Гаєвська О.Б., Гаєвський Б.А. Організаційний потенціал України в системі наукового управління суспільством: монографія /О.Б. Гаєвська, Б.А. Гаєвський. – Київ: КНЕУ, 2018. – 255 с.
2. Гаєвська О.Б. Організаційні чинники української реформації / Міжнародна науково-практична конференція «Стан та перспективи розвитку управлінських наук: українсько-польський досвід» // Зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. 5–6 жовтня 2017 р., Київ, КНЕУ.
3. Гаєвська О.Б. Методологічні міркування щодо кризового стану соціальної системи України /»Імперативи та інноваційні механізми забезпечення гідної праці в умовах становлення нової економіки» Міжнародна науково-практична конференція Київ, КНЕУ імені В.Гетьмана, 25–26 квітня 2017 р. – С. 27–29.

2.3. Організаційне мислення суспільства

Mykolas Deikus
mykolas.deikus@gmail.com
Department of Theology
Faculty of Catholic Theology
Vytautas Magnus University
Kaunas, Lithuania

SPIRITUAL SUPPORT PROVIDED BY RELIGIOUS ORGANIZATIONS TO PERSONS EXPERIENCING PSYCHOLOGICAL TRAUMAS IN THE WORKPLACE: HOW TO HELP THE VICTIMS OF MOBBING?

Relevance of the research. Research shows that a significant part of the society in different countries suffers from destructive interpersonal relationships, which are referred to as mobbing, manifesting itself in various types of organizations: workplace, school, religious organizations and other group activities [1-4]. Victims suffering from pressure of individual persons or groups experience not only social exclusion but also extreme stress, emotional exhaustion, burnout [2], their professional activity [5] and family relationships [1] suffer. In addition to various coping strategies aimed at protecting individuals from terrorism in organizations, the victim needs support from the family and community [4–6]. In some European countries, Christian organizations contribute to halting mobbing, for example, evangelists operating in Germany on their official website [7] provide recommendations on how to behave in the event of mobbing in one's environment, how to help the victim. Due to the lack of scientific research, it is difficult to evaluate the possibilities of Lithuanian religious organizations to provide support to persons who have suffered from destructive interrelationships. In such case, there is a risk that if sufficient attention to solve the problem is not given, the victims get into a closed circle, and psychological pain is exacerbated by experienced social exclusion and the feeling of loneliness and hopelessness. Therefore, foreseeing the guidelines for further research, it would be meaningful to conduct an empirical study based on the example of Lithuanian religious organizations.

Research methods. The study was conducted applying the methods of scientific literature analysis, synthesis, analogy and chronology.

The research aim: to perform the analysis of scientific literature by reviewing the practices of spiritual support provided by religious organizations to persons experiencing psychological traumas in the workplace.

Research results demonstrate that spirituality and spiritual support are widely discussed in social work contexts as practice that serves its purpose [8-10]. Psychologists, psychiatrists, licensed and pastoral consultants have used spiritual support strategies that work for many years [11]. In recent years, a number of studies were conducted emphasising spirituality or religiousness, the importance